

Sprawozdania i komunikaty

Materiały i Sprawozdania
Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego
za lata 1985—1990

Grażyna Godula

Wyniki badań spalonych kości zwierzęcych ze stanowiska nr 56 w Sanoku

Do badań osteologicznych zostały przekazane przepalane kości zwierzęce z obiektu nr 2/90, ze stanowiska 56 w Sanoku.

Kości tworzyły w obiekcie skupisko w postaci osuwiska na pochyłej warstwie na głębokości 60—80 cm.

Stan zachowania kości pochodzących z kremacji sprawia, że badania są żmudne a wnioski z reguły skąpe. Na skutek dużego rozdrobnienia i z powodu termicznych zniekształceń rzeźby anatomicznej tylko nieliczne fragmenty kości można określić osteologicznie.

Badania zostały przeprowadzone w następujący sposób: materiał rozdzielono na frakcje przy pomocy sit geologicznych, aby ułatwić poszukiwania oznaczalnych fragmentów, a następnie je zważono. Sumarycznie waga materiału wynosi 2,91 kg.

średnica otworu sita	1 cm	0,8	0,6	0,4	0,2	reszta
waga frakcji	194 dkg	25	15	17	23	17

W najgrubszej frakcji znalazły się te fragmenty, których największy wymiar nie przekroczył 7 cm i które nie przeszły przez oczka sita o średnicy 1 cm. Na podstawie tej frakcji udało się rozpoznać niżej wymienione gatunki. W niej też znaleziono fragmenty, które wprawdzie uniemożliwiają ocenę gatunkową, ale pozwalają stwierdzić z jakiej części zwierzęcego szkieletu pochodzą.

Wykaz oznaczonych kości:

koń (Equus caballus)	— nadgarstek	— 3 fr
	— stęp	— 1 fr
	— śródstopie	— 2 fr
	— śródreżce lub śródstopie	— 2 fr
	— kość rysikowata	— 1 fr
	— człon palcowy II	— 1 fr
	— trzeszczka	
	— śródreżczo-palcowa	— 1 fr
	— człon palcowy III	— 3 fr

krowa (Bos taurus)	— łokciowa	— 1 fr
	— śródreżce lub śródstopie	— 2 fr

razem 17 fr

gatunek nieokreślony	— czaszka	— 38 fr
	— kręgi	— 35 fr
	— żebra	— 18 fr
	— chrząstka żebrowa	— 5 fr
	— łopatką	— 2 fr
	— kości długie	— 66 fr
	razem	164 fr

Oprócz kości w materiale znaleziono 3 okruchy węgla drzewnych. Wśród wszystkich szczątków tylko kość koronowa (człon palcowy II) nadawała się do zmierzenia. Przybliżone wymiary wynoszą:

— najw. dł. (GL)	— 33 mm
— szer. proksymalna (Bp)	— około 38 mm
— szer. trzonu (SD)	— około 33 mm

Wnioski.

1. W materiale stwierdzono resztki dwóch gatunków zwierząt, konia i krowy.
2. Nie można wykluczyć, że pozostałe kości, nie określone osteologicznie, także należą do tych gatunków.
3. Cały materiał, potraktowany jako pozostałość po kremacji dwóch zwierząt, stanowi znikomą część ich kośćca, ale reprezentuje cały szkielet. Zastanawiający jest brak zębów, nie stwierdzono ich nawet w najdrobniejszych frakcjach.
4. Wieku i wielkości zwierząt nie można ocenić, jedynie o kości koronowej (człon palcowy II) powiedzieć można, że ma wymiary cechujące niedużego osobnika.

Forschungsergebnisse von Tierknochenresten aus der Fundstelle Nr. 56 in Sanok

Zusammenfassung

Die Arbeit enthält die Ergebnisse der Tierknochenrestanalyse vom Objekt 2/90 der Bronzesiedlung, Fundstelle 56 in Sanok (vgl. Artikel von E. Pohorska-Kleja und M. Zielińska in diesem Band). In diesem Objekt stiess man 60—80 cm tief auf eine Anhäufung von gebrannten Tierknochen. Sie sind stark zerstückelt und thermisch verzerrt. Es lässt sich jedoch, Pferdeknochen (*Equus caballus*) — Hand-

wurzel, Fusswurzel, Mittelfussknochen, Mittelhandknochen, Fingerglied II und III, Mittelhand-Finger-Sesambein und Kuhknochen (*Bos taurus*) — Elle, Mittelhand- bzw. Mittelfussknochen zu unterscheiden. Ein Stoffteil bleibt jedoch unbestimmt — Schädelknochen, Wirbel, Rippen, Rippenknorpel, Schulterblatt und Markknochen. Es ist nicht ausgeschlossen, dass sie zu oben genannten Gattungen gehören.

Sy/w

Bad

E
trady
wych
z duz
Polsk
nych
prac
zaleg
um. S
Ze w
należ
su lu
W
rzając
brązu
wiąże
wiem
bezp
stano
nane
na 3
z dłu
wyrza
wnicz
(poza
osadz
czyły
schem

W
rowa
1 i 5,
ne, s
kilku
dania
dacz
szczep